

Neklasické logiky přednáška č. 10

Literatura:

- O. Weinberger-O. Zich. Logika. 2. vydání. SPN. Praha: 1964
- O. Weinberger. Základy právní logiky. Masarykova univerzita v Brně. Brno: 1993
- V. Knapp, P. Holländer a kol. Právne myslenie a logika. Obzor. Bratislava: 1989
- V. Knapp, A. Gerloch. Logika v právním myšlení. Eurolex Bohemia. Praha: 2000
- K. Szymanek: Umění argumentace. Univerzita Palackého. Olomouc 2003
- J. Strach. Logika. MU v Brně. Ped. Fakulta. Brno: 2003
- M. Machovec. Logika. Rovnost. Praha: 1952
- J. Svatek, Úvod do logiky. Západočeská univerzita, Plzeň: 1997
- J. Svatek, L. Dostálová. Logika pro humanistiku. A. Čeněk. Dobrá Voda: 2003
- Štěpán, J., Hrubeš, J.: LOGIKA: Terminologický a výkladový slovník. Ateliér Milata. Ostrava: 1994
- L. Turečková. Základy logiky. Policejní akademie ČR. Praha: 1994
- M. Jelínek, B. Švandová. Argumentace a umění komunikovat. PedF. MU v Brně. Brno: 1999
- Přednášky: Logika PedF MU v Brně. RNDr. B. Švandová, Ph.D., 2000 (na základě A. Weston: Příručka pravidel pro argumenty, 1992)
- P. Holländer: Přednášky k problematice argumentace. PrF. MU. Brno: 1999

Neklasické logiky

- Princip extenzionality, princip binarity a neklasické logiky

Neklasické logiky" (příklady)

- Trojhodnotová logika (Jan Łukasiewicz)
- Intuicionistická logika („je-není dokázáno“)
- Intenzionální logiky („je nutné, že...“)

Modální logiky

**Používání dalších spojek
(„je nutné“, věřím, že,
je přikázáno“...)**

- **Logika striktní implikace (C. I. Lewis : „není možné, aby p platilo a q ne“)**
- **Modální logika s aletickými modalitami („je možné, že p platí“ a „je nutné, že p platí“)**

Modální logiky (pokračování)

- **Sémantika možných světů (Saul Kripke)**
- **Temporální modality**
- **Epistemické logiky**
- **Deontické modality**

Logika normativních vět, deontická logika- základní pojmy

- Logika normativních vět vs. deontická logika
- Normativní věta vs. norma
- Normativní věta, její obsah

Deontická logika- základní pojmy:(pokračování)

- Hypotetické normativní věty (složení). Zápis: „ $A \rightarrow !B$ “
- Normy primární a sankční

Normativní funktoary v právu

- PŘIKÁZÁNO – „O“ (silný modus pozitivní)
- DOVOLENO – „P“ (nebo také D) (slabý modus)
- ZAKÁZÁNO – „F“ (silný modus negativní)

Vztahy mezi normativními větami

- Vztahy mezi normativními větami: Op, Fp, Pp, P~p
- Deontická kontrárnost ($\sim (Op \text{ a } Fp)$)
- Deontická subkontrárnost ($Pp \vee P\sim p$)
- Deontická subalternost (je-li Op, potom Pp a je-li Fp potom P~p)
- Deontická kontradikce
  - vzájemná definovatelnost: př. Op je totéž co $\sim P\sim p$
  - pro každé jednání platí: Op nebo P~p
  - není jednání, které je příkázáno i povoleno současně: $\sim (Op \text{ a } P\sim p)$
  - každé jednání je zakázáno či povoleno: Fp nebo Pp
  - není jednání, které je zároveň zakázáno i povoleno:
 $\sim Fp \text{ a } Pp$

(In.: Turečková, L.: Základy logiky. Pol. Akademie ČR. Praha: 1994, s. 54)